

**Posouzení stavby
z hlediska výskytu obecně a zvláště chráněných
druhů živočichů**

**projekt:
Realizace úspor energie -
areál NPK, a.s. Svitavy,
budova dopravní zdravotní služby**

Posouzení stavby z hlediska výskytu obecně a zvláště chráněných synantropních druhů živočichů (ptáků a netopýrů), ve znění zákona č. 114/1992 Sb. a vyhlášky MŽP ČR č. 395/1992 Sb., v platném znění.

Předmět posouzení: **Nemocnice pardubického kraje, a.s. Svitavy
budova dopravní zdravotní služby
U Stadionu 897
Svitavy, 568 02**

Zadavatel: Pardubický kraj
Krajský úřad Pardubického kraje - odbor rozvoje
Komenského náměstí 125, Pardubice

objednávka č. 2018/00749

Zpracovatel: Mgr. Jiří Mach (za ZO ČSOP Rybák Svitavy)
Dimitrovova 29, Svitavy 568 02

- autor vlastní vysokoškolské vzdělání v oboru biologie (VŠP Hradec Králové)
- autor je členem České společnosti ornitologické (od roku 1995)
- autor je členem České společnosti pro ochranu netopýrů (od roku 2004)
- autor je členem České zoologické společnosti (od roku 2004)

ZO ČSOP Rybák Svitavy
pobočný spolek č. 50/02, IČ: 66284279
Dimitrovova 29, 568 02 Svitavy
www.csopsvitavy.cz

A) Popis budovy

Budova dopravní zdravotní služby se nachází v jižní části areálu NPK, a.s. Svitavy na ulici U Stadionu. Leží na katastrálním území Čtyřicet Lánů (městská část Lány). Budova se označuje také písmenem I, jak naznačuje schéma nemocnice, umístěné na ulici U Stadionu za jídelnou a kuchyní. Pozornost budí jiné označení prostor (písmenem CH), a to mapce, která je publikovaná na internetových stránkách (<http://svitavy.nempk.cz/mapa-arealu-nemocnice>).

Základní orientace v prostoru s vyznačením areálu dopravní zdravotní služby Nemocnice Pk, a.s. ve Svitavách.

Schéma areálu nemocnice pro orientaci návštěvníků, kde je budova DZS označena písmenem I (Nesmyslně převrácená pozice areálu vůči světovým stranám!)

Schéma areálu Svitavské nemocnice, kde je budova DZS označena písmenem CH (orientace ke světovým stranám je již dodržena).

Jedná se o nezateplenou jednopodlažní budovu s datem vzniku v druhé polovině 20. století. Objekt je nepodsklepený a zastřešený pultovou střechou. Garáže ve střední části mají sedlovou střechu. Půdorys objektu je ve tvaru písmene U a výšková úroveň střechy se nad jednotlivými částmi půdorysu mění. Nad stropem je nevyužitelný půdní prostor. Dveře i okna administrativní části jsou nová plastová. Zbytek výplní objektu je původní, zastaralý. Nachází se zde zázemí pro zaměstnance s kanceláři, dílny a garáže pro sanitní vozy. Objekt je vytápěn na teplotu 20 °C. Garáže jsou temperovány na teplotu 5-10 °C.

Objekt je založen na základových pasech z prostého betonu. Podlaha v administrativní části je betonová opatřená hydroizolací a vrstvou pěnového polystyrenu. Nášlapnou vrstvu tvoří dlažba. Podlahy dílen a garáží jsou betonové, navrhované na větší zatížení od sanitních vozů. Nosné obvodové stěny jsou z plných pálených cihel a škvárobetonových tvárnic proměnlivých tloušťek 350- 580 mm.

Sedlová střecha garáží nad střední částí půdorysu je tvořena železobetonovými trámovým stropem a trapézovým plechem. Střecha nad zbývajících částí budovy je pultová tvořená betonovými panely. Strop administrativní části a stropy ke nevytápěným prostorům jsou heraklitové s prkenným záklopem a omítkou.

Okna jsou původní, dřevěná (hliníková) zdvojená s čirým zasklením, netěsná. Několik oken je luxferových. Vstupní dveře do objektu jsou plastové, stejně tak jako okna administrativní části. Vrata do garáží jsou kovová s horními nadsvětíky.

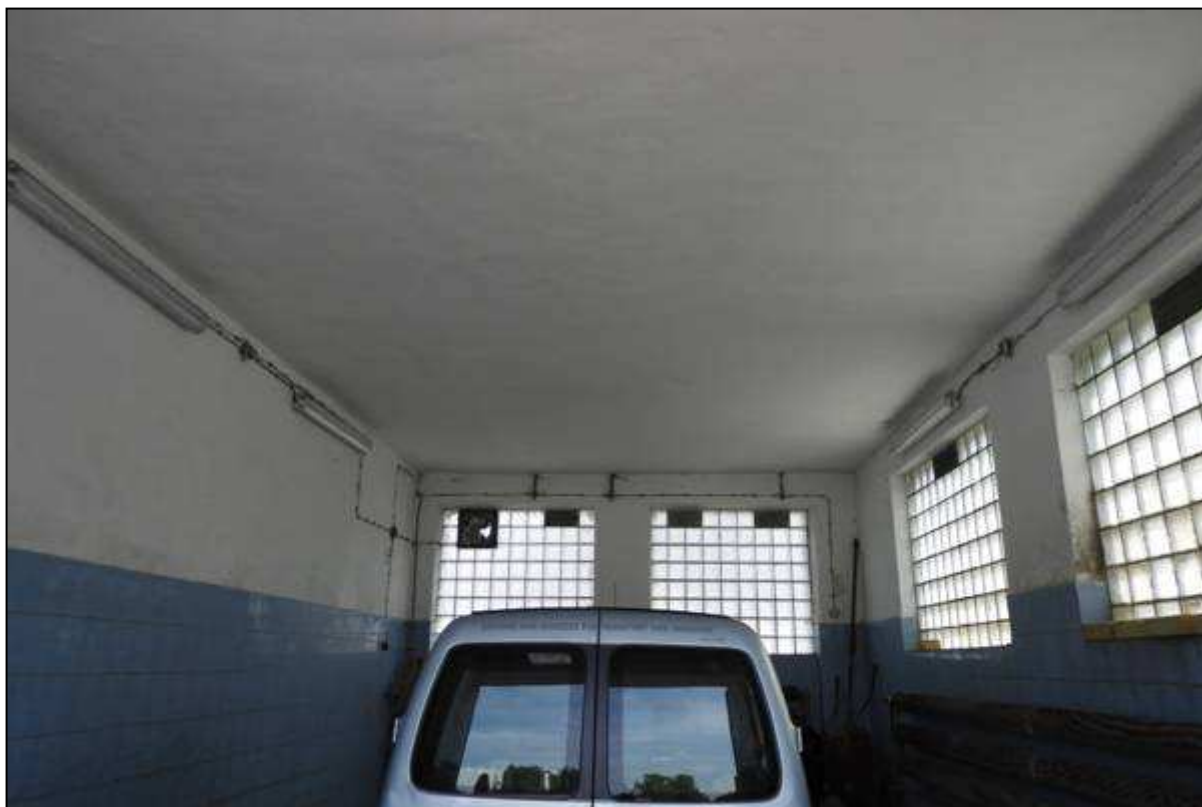
Ortofotosnímek areálu dopravní zdravotní služby Nemocnice Pk, a.s. Svitavy s vyznačením posuzovaných budov.

Pohled z jihu (dvora) na budovu se zázemím pro dispečery a řidiče (kanceláře a podobně).

Východní část areálu (garáže a skladovací plochy).

Pohled do prostor jedné z garáží s vyšším průhledem (jižní budova areálu).

Pohled z parkoviště vedle kostela sv. Josefa na budovu se skladovacími prostory, která naléhá stavebně na budovu, tvořící zázemí pro dispečery a řidiče DZS.

B) Předpokládané stavební zásahy projektu

- Opatření budou provedena na přízemní budově zázemí dopravní zdravotní služby a garážích.

- Stavební záměry:

- a) Výměna oken, dveří a garážových vrat,
- b) zateplení obvodových stěn, soklů a dělicí stěny mezi zónami,
- c) zateplení sedlové střechy garáží a stropů k nevytápěnému prostoru zázemí dopravní služby,
- d) nové vnitřní a vnější parapety, klempířské a další prvky na fasádě,
- e) odizolování základové konstrukce pod úrovní terénu od působící vlhkosti (nutno vyhodnotit po odkopání zeminy – provést sondy).

Stavební práce jsou v případě získání finančních prostředků naplánovány na rok 2020 (březen-říjen).

C) Metodika průzkumu

Průzkum byl proveden za účasti pověřené dozírající osoby zhotovitelem tohoto posudku 24. května 2018.

Pozornost byla věnována především zjišťování pobytočných stop a značek, hnízd, trusu i přímému zjištění jedinců (a to i uhynulých) i kolonií synantropních živočichů. Prohlédnuty byly za tímto účelem všechny vhodné prostory na obvodovém plášti budovy (parapety, okenní niky, poškození zdiva a fasády), střešních a podstřešních římsách i prostory uvnitř budov.

Navštíven byl i prostor podstřeší (pultová střecha) nad budovou se zázemím pro dispečery dopravy a řidiče a prostor půdy (pultová střecha) nad vyššími garážemi, kde byla pozornost věnována především oblasti pozednice, krovům, stavu krytí podlahy a vnitřnímu opláštění střechy.

Pořizována byla fotodokumentace, byl veden rozhovor s pověřenou dozírající osobou a pořizovány byly písemné poznámky. Při průzkumu byl použit dalekohled NIKON Sporter EX 12x50 a fotoaparát FUJIFILM HS10.

Při získávání podkladů k vypracování posudku bylo vycházeno ze závazné „Metodiky posuzování staveb z hlediska výskytu obecně a zvláště chráněných synantropních druhů živočichů“ Ministerstva životního prostředí ČR. Provádění průzkumu probíhalo se znalostí stavební dokumentace a technických zpráv.

D) Dosavadní zoologické poznatky

Z autorovy databáze zoologických pozorování, ve které shromažďuje veškeré terénní záznamy i od dalších zoologů dané oblasti, včetně systémových databází (NDOP, AVIF ČSO nebo BIOLIB), nevyplývá žádný dosavadní záznam, který by potvrzoval nebo naznačoval výskyt zvláště chráněných druhů ptáků nebo netopýrů v dané budově.

E) Zhodnocení zjištěných poznatků z doby provádění zoologického průzkumu

1) Půdní prostory

V obou půdních prostorech (pultové střechy administrativní budovy a garáží v jižní části areálu) nebyly nalezeny žádné pobytové známky zájmových ptačích nebo netopýřích druhů. Konstrukce a technický stav tohoto prostoru ani nedávají možnosti tomu, aby k využívání těchto prostor budov docházelo. Stav naznačují fotografie níže.

2) Vnější opláštění budovy

Během provádění monitoringu výskytu synantropních druhů ptáků a netopýrů **byl zjištěn** určitý druh využívání budov areálu DZS od synantropních druhů ptáků. Nejde však o významný střet ochrany těchto zájmových skupin zvířat se stavebními záměry na budovách DZS.

Jde o přesahy železobetonových vazných trámů pultové střechy nad svislé stěny jižní budovy, kde se nacházejí garáže (viz foto). Tyto části podstřeší využívají některé drobnější druhy pěvců – např. **rehek domácí** (*Phoenicurus ochruros*) k odpočinku či přenocování i patrně ochraně před deštěm. Svědčí o tom nález četného trusu, který zde přitom ptáci zanechávají. Byly v těchto místech nalezeny i dvě hnízda **jiříček obecných** (*Delichon urbicum*), která jsou však zjevně nevyužívaná (pocházejí z předchozích let). Vůči těmto zjištěným typům využívání budov DZS nebudou stanovena žádná ochranná opatření.

Ostatní převažující místa (zejména okenní a dveřní prostory nebo podstřeší dalších částí budov) jsou prostá od využívání jak ptačími druhy, tak druhy netopýrů.

Šipka ukazuje na místo, příležitostně nevyužívané uvedenými ptačími druhy.

Místo s nálezem trusu drobných pěvců na přesahu železobetonových vazných trámech pultové střechy garáží v jižní části areálu DZS (viz předchozí fotografie).

Jedno ze dvou momentálně nevyužívaných hnízd jiříčky obecné na přesahu vazného železobetonového trámu jižní strany garáže (viz fotografie s červenou šipkou na str. 9).

Závěr:

druh	netopýr (§)	jiříčka obecná	vlaštovka obecná (§)	vrabec domácí	rehek domácí	kavka obecná (§)	rorýs obecný (§)	poštolka obecná	holub domácí
ANO- NE	N	A	N	N	A?	N	N	N	N

(§) – zákonem zvláště chráněných druh

Provedený průzkum zájmových skupin a druhů synantropních živočichů:

a) **Potvrzuje**, že budovy DZS ke svému rozmnožování jistě nevyužívá řada synantropních druhů ptáků jako jsou poštolka obecná (*Falco tinnunculus*), vlaštovka obecná (*Hirundo rustica*), vrabec domácí (*Passer domesticus*), hrdlička zahradní (*Streptopelia decaocto*) nebo kos černý (*Turdus merula*).

b) **Potvrzuje**, že budovy DZS prokazatelně využívají dva druhy pěvců.

Jedná se o **rehka domácího** (*Phoenicurus ochruros*), který se zde ale nerozmnožuje (hnízdí v okolí). Nalezeny byly jen stopy trusu na vnějším opláštění jižní budovy garáží, které pocházejí jen z období, kdy zde druh odpočívá nebo se chrání před deštěm. Dále v těchto místech byly doloženy dvě hnízda **jiříček obecných** (*Delichon urbicum*), která byla momentálně neobsazená. Dá se předpokládat, že jejich využití je minulostí a bylo spíše mimořádné, neboť jiříčky většinou hnízdí ve větší počtu párů (až koloniálně).

c) **Potvrzuje**, že nebyla nalezena místa a pobytové stopy, které by naznačovaly výskyt mateřské kolonie netopýrů či jiný typ využívání budov DZS těmito druhy savců.

Podle mého názoru nemusí být podána žádost k orgánu ochrany přírody (Krajský úřad Pardubického kraje - odbor životního prostředí a zemědělství) o udělení výjimky ze zákona pro provádění stavebního záměru vzhledem k zvláště chráněným druhům živočichů.

F) Doporučení a požadavky pro postup stavebních prací

Je třeba se zabývat ve stavebním projektu řešením v podobě opatření, která se stanovují při zjištěném výskytu obecně chráněných i zvláště chráněných druhů ptáků i netopýrů.

Z pětibodové stupnice nutnosti věnovat pozornost obecně chráněným i zvláště chráněným druhům ptáků a netopýrů při provádění zvažovaných stavebních prací na budově je tento stav hodnocen stupněm: 0 – **1** – 2 – 3 – 4 – 5

Vzhledem ke zjištěným výsledkům průzkumu výskytu synantropních druhů ptáků a netopýrů tohoto posudku a vzhledem ke znalostem nové podoby budovy stanovují tato opatření:

1) Doporučuji prohlédnout při převzetí stavby stavebníkem všechny vnější části opláštění všech stěn budov, na kterých proběhne zateplení nebo výměna oken (dveří). Bude-li to v období podzimu až konce zimy, je možné odstranit stará hnízda jiříček obecných tak, aby bylo možné provést zateplení jižní stěny budovy s vyššími garážemi. Bude-li to do konce měsíce března, je to možné rovněž. Je tedy důležité sledovat, zda-li se na vnějším částech budov nenachází nějaké aktivní ptačí hnízdo. Je možné oslovit k tomuto kroku i autora tohoto posudku.

2) Upozorňuji na to, že při vlastním provádění stavebních prací je teoreticky možné, že dojde i k nějakému aktuálnímu střetu s výskytem nejen zvláště chráněných druhů ptáků (nález obsazeného hnízda a podobně) nebo netopýrů. V takovém případě je třeba takové zjištění ohlásit například stavebnímu úřadu a zejména pak orgánu ochrany přírody (odbor životního prostředí daného městského nebo krajského úřadu), který pak ve spolupráci s dalšími subjekty zajistí adekvátní řešení vzniklé situace. O této okolnosti je také třeba provést zápis do stavebního deníku.

3) Náhradní ochranná opatření v podobě instalace ptačích budek a podobně se nestanovují.

G) Závěr a shrnutí

V době provádění zoologického průzkumu (květen 2018), zaměřeného na výskyt synantropních druhů ptáků a netopýrů, byl zjištěn výskyt obecně chráněných druhů ptáků, které zjevně využívají budovy DZS k hnízdění nebo dalšímu dočasnému výskytu. Jde o jednotlivce rehka domácího (*Phoenicurus ochruros*), u kterého bylo zjištěno nehnízdění využití a dva páry jiříčky obecné (*Delichon urbicum*), které na popsaných místech zanechaly svá typická hnízda z předchozích hnízdních sezon.

Stavební práce, zejména pokud budou probíhat v hlavním hnízdním období ptáků (duben-srpen), představují poměrně malé riziko kolize s legislativní ochranou druhů ptáků. Stanoveny byly drobné požadavky, které budou toto riziko ještě mírnit až eliminovat. Výskyt netopýrů není předpokládán.

Tento posudek je platný do doby započetí stavebních prací, nejpozději dva roky od jeho sepsání (rok 2020).
